

بیمارستان مادر و کودک شوشتری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی

شیراز

عفونت خون نوزادی (سپس)

شماره سند: PM-Ed-20-3ed

تهیه کننده:

واحد آموزش سلامت - تیر 1404

تأیید کننده: مدیر خدمات پرستاری مامایی / سوپروایزر آموزشی

تأیید کننده نهایی: مسئول علمی گروه نوزادان

منبع: نوزادان نلسون

تعریف SEPSIS (عفونت خونی نوزادان)

سپسیس در نوزادان بر دو نوع است:

1) سپسیس دیررس = پس از هفته اول تا 3 ماهگی رخ می دهد.

2) سپسیس زودرس = اغلب در طی 24 تا 48 ساعت پس از تولد ظاهر می شود.

علل بروز سپسیس نوزادان

آلوده شدن به استرپتوکوک گروه B در دوران بارداری

- 1) زایمان زودرس
- 2) عفونت بافت جفت و مایع آمنیوتیک (کوریوآمنیوتیک)
- 3) وجود طولانی مدت کتتر در رگ خونی
- 4) بستری شدن طولانی مدت در بیمارستان

علائم سپسیس نوزادی:

- تغییر دمای بدن بالای 38.3

- مشکلات تنفسی

- اسهال یا یبوست

- قندخون پایین - کاهش تحرک

- کاهش مکیدن شیر - تشنج

- ضربان قلب آهسته یا سریع

- تورم ناحیه شکم - استفراغ

- زردی پوست

روش های تشخیصی:

از آنجا که علائم عفونت خون در بسیاری از نوزادان و شیرخواران مبهم می باشد. تستهای آزمایشگاهی دارای نقش اساسی در تشخیص این بیماری هستند.

تستهای تشخیص اولیه شامل:

1) آزمایش خون و کشت خون

2) کشت ادرار

3) کشیدن مایع کمر

4) عکس قفسه سینه

وجود عفونت خونی یا شک به آن در نوزادان مستلزم مراقبتهای ویژه پرستاری و شروع آنتی بیوتیک وریدی به مدت حداقل 48 ساعت می باشد و معمولاً قبل از قطعی شدن تشخیص پزشکان آنتی بیوتیک را شروع می

کنند. زیرا انجام آزمایشات کامل و نتیجه آن دوسه روز زمان لازم است. لذا عدم شروع درمان تا دریافت جواب آزمایشات به عفونت اجازه می دهد که بطور کامل در بدن منتشر شده و منجر به بروز عفونت با عواقب وخیمی شود.

عوارض عدم درمان: عدم درمان باعث گسترش سریع عفونت و بروز عوارض بسیار شدید می شود. بر عملکرد اعضای مختلف بدن تاثیر گذاشته و منجر به نارسایی کلیه، بیماری های ریوی، صدمات مغزی شود. معمولا حس شنوایی تحت تاثیر قرار می گیرد و در صورت تأخیر در شروع درمان یا عدم درمان در نوزادان باعث مرگ می شود.

چه زمانی به پزشک مراجعه کنیم؟

-عدم تمایل یا هرگونه اشکال در شیرخوردن

-تب: دمای بالای 37/4 زیر بغل

-سیاه شدن لب

-تنفس غیر معمول

-تغییر رنگ پوست

(رنگ پریدگی یا کبودی)

-ضعف و بی حالی

-تغییر در صدای گریه کودک بیش از حد

-تغییر در تون عضلانی به صورت سفتی یا شلی بیش از حد

-تندی یا کندی ضربان قلب

-برآمدگی یا پری ملاج کودک

این علائم دلیل بر وجود قطعی عفونت

نیست اما باید حتما به پزشک مراجعه شود.

مراقبت های پرستاری: مصرف حتی

المقدور شیر مادر به تنهایی/ کاهش

استرس فیزیولوژیک و محیطی شامل

تنظیم درجه حرارت مناسب محیط و

پیش بینی مشکلات احتمالی نظیر کاهش

اکسیژن خون و کاهش میزان مایعات بدن

/ برای جلوگیری از انتشار عفونت به سایر

نوزادان باید شست شوی دقیق دست ها،

استفاده از وسایل یکبار مصرف،

دفع سریع ترشحات و پاکسازی و نظافت

مناسب محیط و وسایل انجام شود.

آموزش ها:

(1) آموزش افزایش آگاهی مادر نوزاد در

مورد بیماری، سیر بیماری عوارض

احتمالی، روش برخورد با عوارض

(2) آموزش روش صحیح شیردهی

(3) آموزش کامل انجام مراقبت های آغوشی

پوست به پوست برای آرام کردن نوزاد و

افزایش سرعت بهبودی نوزاد

(4) آموزش کنترل استرس مادر با آشنا

شدن با محیط و تجهیزات و مواجهه با

بیماری

(5) آموزش علائم خطر و زمان مراجعه به

پزشک

